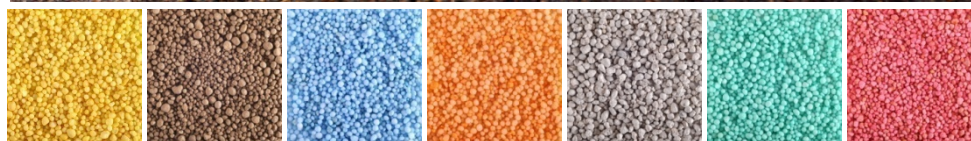

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
EMBASSY OF GREECE IN BUCHAREST
OFFICE FOR ECONOMIC AND COMMERCIAL AFFAIRS

Bd. Pache Protopopescu 1-3, Sector 2, 021403Bucharest, Romania
Tel: 004 021 210 07 48, 021 211 57 24 Fax: 004 021 211 98 93
E-mail: ecocom-bucharest@mfa.gr Website: www.agora.mfa.gr

ΑΓΟΡΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ ΣΤΗ ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Υπεύθυνος Έκδοσης: Αριστοτέλης Ξενάκης -Γενικός Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Έρευνα – Σύνταξη – Επεξεργασία δεδομένων: Βασιλική Κρεάνγκα- Παπαστεργίου, Επιστ. Συνεργάτις
Επεξεργασία δεδομένων : Ειρήνη Οικονόμου, φοιτήτρια Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου
Αθηνών, που πραγματοποιεί πρακτική άσκηση στο Γρ. ΟΕΥ Βουκουρεστίου

Βουκουρέστι, Νοέμβριος 2019

Παρουσίαση κλάδου/προϊόντος

Η Ρουμανία είναι παραδοσιακά αγροτοπαραγωγική χώρα, με το 66% της συνολικής έκτασης της χώρας να αποτελεί καλλιεργήσιμη γη. Διαθέτει παραγωγή χημικών λιπασμάτων η οποία ωστόσο δεν καλύπτει τις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες του γεωργικού κλάδου που στρέφεται σε εισαγωγές. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι το 1989, πριν την πτώση του κομμουνιστικού καθεστώτος, λειτουργούσαν 11 εργοστάσια χημικών λιπασμάτων που παρήγαγαν 2,805 εκατ. τόνους λιπασμάτων, ήτοι 7.684 τόνους ημερησίως. Εξ' αυτών 1.103.075 διοχετεύονταν στον εγχώριο γεωργικό τομέα ενώ το υπόλοιπο εξαγόταν. Σήμερα, λειτουργούν μόνο 2 εργοστάσια παραγωγής χημικών λιπασμάτων, το Azomures στην πόλη Targu Mures της κεντρικής Ρουμανίας και το Combinatul de Ingrasaminte Chimice στην περιοχή Navodari στη Μαύρη Θάλασσα. Άλλα 6 εργοστάσια βρίσκονται σε αναστολή λειτουργίας καθώς η ιδιοκτήτρια εταιρεία InterAgro τελεί υπό ανασυγκρότηση.

Με 157.000 τ.χμ καλλιεργήσιμης γης η Ρουμανία¹ κατατάσσεται στην 5^η θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση μετά την Ισπανία, τη Γαλλία, τη Γερμανία και την Πολωνία. Ωστόσο, είναι μία από τις χώρες με τη λιγότερο αποτελεσματική χρήση της καλλιεργήσιμης γης, κυρίως λόγω του μεγάλου κατακερματισμού της γαιοκτησίας αλλά και της περιορισμένης χρήσης εξειδικευμένων λιπασμάτων.

Κυριότερα παραγόμενα αγροτικά προϊόντα της Ρουμανίας είναι το σιτάρι και το καλαμπόκι. Χαρακτηριστικά αναφέρεται πως η παραγωγή σιτηρών το 2018 ξεπέρασε τους 31 εκατ. τόνους (το 2017 ήταν 27 εκατ. τόνους), σημειώνοντας ιστορικό υψηλό, ενώ και η παραγωγή καλαμποκιού άγγιξε τα 19 εκατ. τόνους (το 2017 ήταν 14,5 εκατ. τόνους), καταγράφοντας ρεκόρ για τη χώρα και τοποθετώντας τη Ρουμανία στην πρώτη θέση ανάμεσα στις χώρες – παραγωγούς καλαμποκιού της ΕΕ. Στην παραγωγή σιταριού, η Ρουμανία κατέχει την 4^η θέση, με παραγωγή 10,27 εκατ. τόνων. Άλλα αγροτικά προϊόντα που παράγει η Ρουμανία είναι οι πατάτες και τα ηλιοτρόπια.

Υπολογίζεται πως σήμερα στη Ρουμανία λειτουργούν 12.727 μονάδες στον τομέα γεωργικής καλλιέργειας, με συνεισφορά 64% επί της συνολικής αγροτικής παραγωγής. Οι περισσότερες εταιρίες δραστηριοποιούνται στις περιοχές Timis (με συνολικό επενδεδυμένο κεφάλαιο 0,61 δισ. ευρώ), Calarasi (0,55 δισ. ευρώ), Constanta (0,43 δισ. ευρώ), Buzau (0,27 δισ. ευρώ) και Satu Mare (0,27 δισ. ευρώ).

Αναλυτικότερα στοιχεία για την εξέλιξη της αγροτικής παραγωγής στην Ρουμανία, υπάρχουν διαθέσιμα στην πρόσφατη έρευνα που εκπόνησε το Γραφείο μας (Σεπτέμβριο 2019) και έχει αναρτηθεί στην διαδικτυακή πύλη "Agora": <http://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/infofile/67584>

¹ Flanders Investment and Trade Report, 2017, σελ. 5

https://www.flandersinvestmentandtrade.com/export/sites/trade/files/market_studies/2017_Agriculture_Romania.pdf

Προσφορά

Το εργοστάσιο [Azomures](http://www.azomures.com/en/comercial-products/) εξαγοράστηκε το 2012 από τον διεθνή όμιλο εταιρειών Ameropa Holding ο οποίος προχώρησε σε επενδύσεις άνω των 240 εκατ. ευρώ για τον εκσυγχρονισμό του καθώς λειτουργεί από το 1962. Θεωρείται ο σημαντικότερος παραγωγός λιπασμάτων στην χώρα και προσφέρει αζωτούχα και σύνθετα λιπάσματα (τύπου N & NPK) τα οποία κατά το πλείστον εξάγονται σε χώρες τόσο της Ευρώπης όσο και των άλλων ηπείρων. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ρουμανικού Υπουργείου Οικονομικών, ο κύκλος εργασιών της εταιρείας για το 2018 ξεπέρασε τα 377,8 εκατ. ευρώ σημειώνοντας αξιόλογη αύξηση της τάξης του 22% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Αναλυτικές πληροφορίες για τα παραγόμενα προϊόντα υπάρχουν στην ακόλουθη ιστοσελίδα:
<http://www.azomures.com/en/comercial-products/>

Το [Combinatul de Ingrasaminte Chimice](https://cich.ro/wp-content/uploads/CataloagePDF/Catalog-EN.pdf) (CICH) που βρίσκεται στα παράλια της Μαύρης Θάλασσας εξασφαλίζει περίπου το 5% της εγχώριας ζήτηση χημικών λιπασμάτων με βάση το άζωτο και το φώσφορο. Οι Ιταλοί που εξαγόρασαν την εταιρεία το 1996 προχώρησαν σε διάσπασή του εργοστασίου σε τρία τμήματα εκ των οποίων πλέον λειτουργεί μόνο το ένα. Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει επενδύσεις για τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων και την βελτίωση των προϊόντων. Ο κύκλος εργασιών για το 2018 ανήλθε σε περίπου 22,8 εκατ. ευρώ (106 εκατ. Λέι) καταγράφοντας αύξηση κατά 11% σε σχέση με το 2017. Η ημερήσια παραγωγική δυνατότητα ανέρχεται σε περίπου 1.500 τόνους και επικεντρώνεται σε τρία προϊόντα με βάση το άζωτο, τον φώσφορο και το κάλιο. Σύμφωνα με πρόσφατες δηλώσεις του ιδιοκτήτη, υπάρχει δυνατότητα διπλασιασμού της παραγωγής ωστόσο λείπει το απαραίτητο εργατικό δυναμικό. Στην ακόλουθη ιστοσελίδα της εταιρείας παρουσιάζονται τα προϊόντα που παράγει και διαθέτει στην ρουμανική αγορά:
<https://cich.ro/wp-content/uploads/CataloagePDF/Catalog-EN.pdf>

Όπως προαναφέραμε, υπάρχουν άλλα έξι εργοστάσια παραγωγής χημικών λιπασμάτων τα οποία βρίσκονται σε αναστολή λειτουργίας καθώς η ιδιοκτήτρια εταιρεία InterAgro τελεί υπό ανασυγκρότηση. Σε αυτά παραγόταν κατά βάση ουρία, άζωτο και σύνθετα λιπάσματα.

Παραθέτουμε κατωτέρω πίνακες με τις ενδεικτικές τιμές πώλησης των βασικών λιπασμάτων που παράγονται στο εργοστάσιο Azomures, όπως προκύπτουν από ιστοσελίδες εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην εμπορία λιπασμάτων.

Πίνακας Ι : Ενδεικτικές τιμές πώλησης λιπασμάτων (01.04.2019)
Παραγωγός Azomures

Προϊόν συσκευασμένο σε μεγασάκους 600 κιλών	Τιμή πώλησης (€) χωρίς ΦΠΑ / Τόνο	Τιμή πώλησης (€) με ΦΠΑ / Τόνο
Granulated ammonium nitrate	271,36	295,76
Granulated ammonium prill	261,90	285,46
Calcium ammonium nitrate	216,67	236,02

Complex 16:16:16 Potassium chloride (MOP)	339,73	370,23
Complex 14:14:14 + 4MgO + 7So3	339,73	370,23
Complex 16:16:16 Potassium Sulfate (SOP)	398,63	434,39
Complex 20:20:20 Potassium chloride (MOP)	327,11	356,56
Complex 20:20 + 0.05% Zn	336,57	366,86
NPK 27.13,5.0	310,28	338,05
Complex 18-18 +5MgO +10 SO3	331,31	360,97
UREE 46% N	325,00	354,24
Liquid fertilizer UAN	214,57	233,71

Προϊόν συσκευασμένο σε σάκους 50 κιλών	Τιμή πώλησης (€) χωρίς ΦΠΑ/Τόνο	Τιμή πώλησης (€) με ΦΠΑ/Τόνο
Granulated ammonium nitrate	281,88	307,25
Granulated ammonium prill	272,41	296,94
Calcium ammonium nitrate	227,19	247,63
Complex 16:16:16 Potassium chloride (MOP)	350,25	381,78
Complex 14:14:14 + 4MgO + 7So3	350,25	381,78
Complex 16:16:16 Potassium Sulfate (SOP)	409,15	445,98
Complex 20:20:20 Potassium chloride (MOP)	337,62	368,02
Complex 20:20 + 0.05% Zn	347,09	378,33
NPK 27.13,5.0	320,80	349,68
Complex 18-18 +5MgO +10 SO3	341,83	372,61
UREE 46% N	335,52	365,73
Liquid fertilizer UAN	225,08	245,34

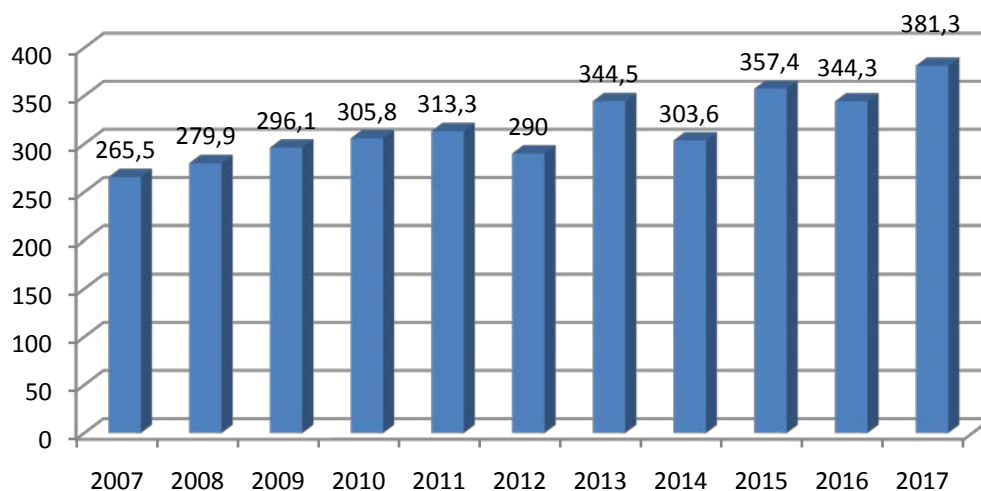
Πηγή: <http://www.moldagro.ro/wp-content/uploads/2019/04/7.OFERTA-AZOMURES-AGRICOLA-01.04.2019.pdf>

Επισημαίνουμε ότι σύμφωνα με πηγές της αγοράς το κόστος των πρώτων υλών αντιπροσωπεύει μεταξύ 70% και 80% του συνολικού κόστους παραγωγής με το υπόλοιπο να μοιράζεται ισοσκελώς μεταξύ του κόστους ενέργειας και του κόστους εργασίας. Ωστόσο, η απελευθέρωση της τιμής του φυσικού αερίου στην Ρουμανία που εφαρμόζεται τα τελευταία χρόνια, οδήγησε σε αύξηση του κόστους της ενέργειας.

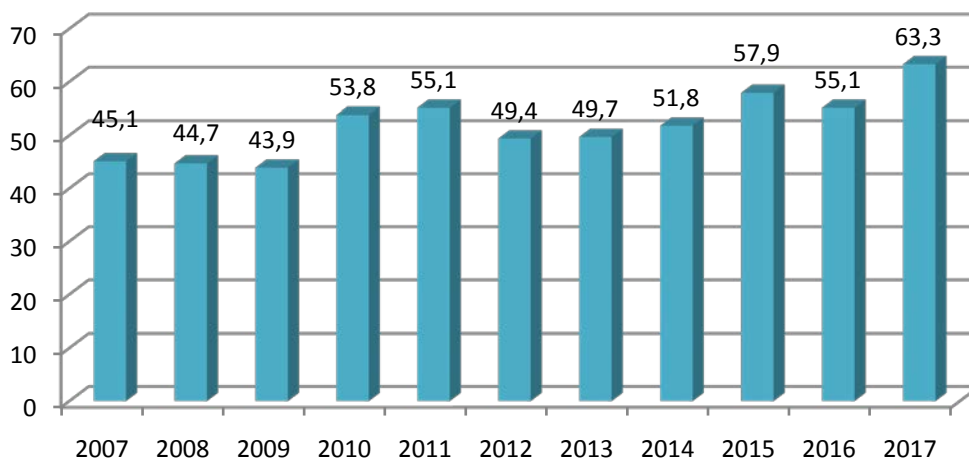
Ζήτηση

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία της Eurostat² που αφορούν το διάστημα 2007-2017, η χρήση ορυκτών λιπασμάτων στη Ρουμανία παρουσιάζει ανοδική πορεία τα τελευταία χρόνια. Όπως διαφαίνεται και από τα ακόλουθα διαγράμματα, το 2017 η κατανάλωση αζωτούχων λιπασμάτων έφθασε τους 381.300 τόνους και αυτή των φωσφορικών λιπασμάτων ανήλθε σε 63.300 τόνους.

Γράφημα I:
Χρήση αζωτούχων λιπασμάτων στη Ρουμανία (σε χιλ. τόνους)

Γράφημα II:
Χρήση φωσφορικών λιπασμάτων στη Ρουμανία (σε χιλ. τόνους)

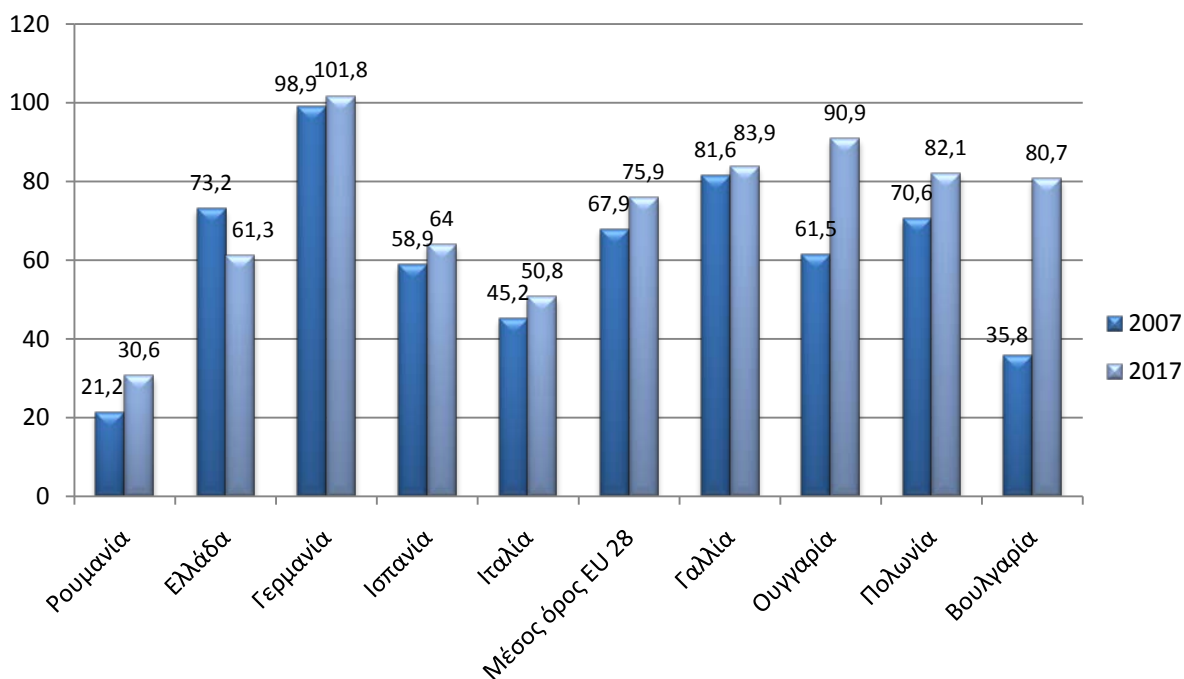

² https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Agri-environmental_indicator_-_mineral_fertiliser_consumption#Analysis_at_EU_level

Η μέση κατανάλωση αζωτούχων λιπασμάτων στις χώρες της Ε.Ε. για το 2017 ανήλθε σε 75,9 κιλά ανά εκτάριο καλλιεργήσιμης γης έναντι 67,9 κιλών το 2007, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 11,8%. Για τα φωσφορικά λιπάσματα η τάση ήταν αντίστροφη με την μέση κατανάλωση να μειώνεται από 9,4 κιλά ανά εκτάριο το 2007 σε 8,8 κιλά το 2007 (-6,3%). Από τα γραφήματα που ακολουθούν παρατηρούμε ότι η κατανάλωση λιπασμάτων ανά εκτάριο στην ρουμανική γεωργία, παραμένει ακόμη σε χαμηλά επίπεδα, παρά την αξιόλογη αύξηση που κατέγραψε σε βάθος δεκαετίας (+44%για τα αζωτούχα και 42% για τα φωσφορικά).

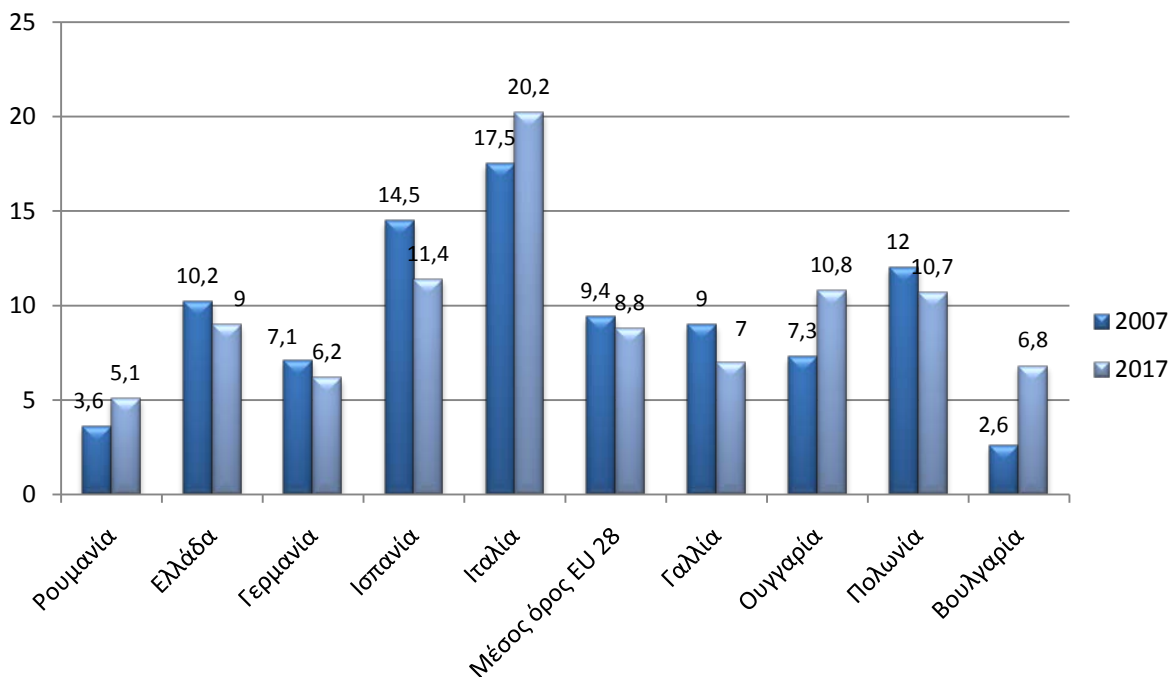
**Γράφημα III: Εξέλιξη μέσης κατανάλωσης αζωτούχων λιπασμάτων
2007 και 2017**

Κιλά ανά εκτάριο καλλιεργήσιμης γης

Πηγή: Eurostat, Consumption of inorganic fertilizer
Επεξεργασία στοιχείων: Γραφείο ΟΕΥ

**Γράφημα III: Εξέλιξη μέσης κατανάλωσης φωσφορικών λιπασμάτων
2007 και 2017
Κιλά ανά εκτάριο καλλιεργήσιμης γης**

Πηγή: Eurostat, Consumption of inorganic fertilizer
Επεξεργασία στοιχείων: Γραφείο ΟΕΥ

Εξωτερικό εμπόριο

1. Ροές εμπορίου - Ανάλυση ρουμανικών εξαγωγών και εισαγωγών

Βάσει των διαθέσιμων στοιχείων που παρέχει το ρουμανικό Ινστιτούτο Στατιστικής, το 2018 οι συνολικές εισαγωγές προϊόντων της κατηγορίας 31 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας "Λιπάσματα" ανήλθαν σε 483,8 εκατ. ευρώ σημειώνοντας μείωση σε σχέση με το 2017 κατά 11,4%. Αντιθέτως οι ρουμανικές εξαγωγές λιπασμάτων κατέγραψαν αύξηση κατά 7,9% έναντι του προηγούμενου έτους και έφθασαν στα 124,8 εκατ. ευρώ. Το ισοζύγιο της κατηγορίας παραμένει ελλειμματικό κατά 359 εκατ. ευρώ.

Κατά το 2018, οι εισαγωγές από χώρες της Ε.Ε καλύπτουν μερίδιο 61% επί των συνολικών εισαγωγών της Ρουμανίας, ήτοι 296,2 εκατ. ευρώ. Σημαντικότερη χώρα προμηθευτής για τα λιπάσματα ήταν η Βουλγαρία με εξαγωγές αξίας 102,8 εκατ. ευρώ, ακολουθούμενη από την Ουγγαρία με 32,4

εκατ. ευρώ και την Γερμανία με 31,7 εκατ. ευρώ. Στην εγχώρια αγορά κυκλοφορούν, παράλληλα με τα προαναφερόμενα, προϊόντα που προέρχονται από την Ρωσία, την Ουκρανία καθώς και το Καζακστάν.

**Πίνακας II : Εξέλιξη εξωτερικού εμπορίου Ρουμανίας
Προϊόντα κεφ. 31 Σ.Ο. "Λιπάσματα"**

	2015 εκατ. €	Μεταβολή 2015/2014	2016 εκατ. €	Μεταβολή 2016/2015	2017 εκατ. €	Μεταβολή 2017/2016	2018 εκατ. €	Μεταβολή 2018/2017
Εισαγωγές	413,9	30,1%	476,8	15,2%	546,2	14,6%	483,8	-11,4%
Εξαγωγές	138,6	-55%	76,1	-45,09	115,6	51,9%	124,8	7,9%

Πηγή: Monthly Statistical Bulletin of International Trade 12/2015, 12/2016, 12/2017, 12/2018

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία του INS, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2019 οι εισαγωγές λιπασμάτων ανήλθαν σε 310,4 εκατ. ευρώ σημειώνοντας αύξηση κατά 26,8% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2018. Κατά το υπό εξέταση διάστημα, οι ρουμανικές εξαγωγές κατέγραψαν επίσης αύξηση της τάξης του 12,3% φθάνοντας τα 76,6 εκατ. ευρώ.

2. Ανάλυση διμερούς εμπορίου με την Ελλάδα

Βάσει των στατιστικών του INS οι εισαγωγές λιπασμάτων από την Ελλάδα παρουσίασαν ιδιαίτερη αύξηση το 2017 σε σχέση με το 2016 (+120%) ενώ το 2018 κυμάνθηκαν σε ίδια επίπεδα με το προηγούμενο έτος (+1,27%). Διαπιστώνουμε επίσης ότι οι ρουμανικές εξαγωγές προς την χώρα μας είναι πολύ μικρές.

**Πίνακας III : Εξέλιξη διμερούς εμπορίου Ελλάδας-Ρουμανίας
Προϊόντα κεφ. 31 Σ.Ο. "Λιπάσματα", αξίες σε εκατ. ευρώ**

	2015	2016	2017	2018
Εξαγωγές προς Ρουμανία	12,4	10,8	23,7	24,0
Εισαγωγές από Ρουμανία	0,2	-	1,3	0,1

Πηγή: Monthly Statistical Bulletin of International Trade 12/2015, 12/2016, 12/2017, 12/2018

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία του INS, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2019 οι εξαγωγές λιπασμάτων από την χώρα μας ανήλθαν σε 20,7 εκατ. ευρώ, έναντι 13,3 εκατ. ευρώ το αντίστοιχο διάστημα του 2018, καταγράφοντας αξιόλογη αύξηση κατά 55%.

Λαμβάνοντας υπόψη τα αναλυτικότερα στοιχεία της ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας, οι εξαγωγές προϊόντων του κεφαλαίου 31, για το 2018, προς την Ρουμανία, ανήλθαν σε 21.555.949. Το μεγαλύτερο μέρος εξ αυτών (85%) αντιπροσωπεύουν τα προϊόντα της κατηγορίας 3105 "Λιπάσματα ορυκτά ή χημικά που περιέχουν δύο ή τρία λιπαντικά στοιχεία: άζωτο, φωσφόρο και κάλιο. Άλλα λιπάσματα. Προϊόντα του κεφαλαίου αυτού που παρουσιάζονται είτε σε δισκία ή παρόμοια σχήματα, είτε σε συσκευασίες με μεικτό βάρος που δεν υπερβαίνει τα 10 kg". Αναλυτικότερα στοιχεία για τα εξαγόμενα προϊόντα παρέχονται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας IV : Εξέλιξη ελληνικών εξαγωγών λιπασμάτων 2017-2018
Ανάλυση σε οκταψήφιο επίπεδο της Σ.Ο

CN8	Περιγραφή	Εξαγωγές 2018	Εξαγωγές 2017	Μεταβολή 2018/2017
31055900	Λιπάσματα ορυκτά ή χημικά που περιέχουν τα δύο λιπαντικά στοιχεία άζωτο που δεν περιέχουν νιτρικά και φωσφορικά άλατα	11.848.819	8.366.725	41,62%
31052010	Λιπάσματα περιεκτικότητας σε άζωτο ανώτερης του 10 % κατά βάρος του άνυδρου προϊόντος σε ξερή κατάσταση	5.832.800	6.847.770	-14,82%
31022900	Διπλά άλατα και μείγματα θειικού αμμωνίου και νιτρικού αμμωνίου	1.382.286	3.543.901	-61,00%
31026000	Άλατα διπλά και μείγματα νιτρικού ασβεστίου και νιτρικού αμμωνίου	872.856	2.436.336	-64,17%
31024090	Μείγματα νιτρικού αμμωνίου και ανθρακικού ασβεστίου ή άλλων ανόργανων υλών χωρίς λιπαντικές ικανότητες, περιεκτικότητας σε άζωτο που υπερβαίνει το 28% κατά βάρος	300.794	(-)	(-)
31052090	Άλλα λιπάσματα ορυκτά ή χημικά που περιέχουν τα τρία λιπαντικά στοιχεία άζωτο, φωσφόρο και κάλιο	293.904	493.282	-40,42%
31054000	Διυδρογονορθοφωσφορικό αμμώνιο (μονοαμμωνιακό φωσφορικό άλας), έστω και σε μείγμα με υδρογονορθοφωσφορικό διαμμώνιο (διαμμωνιακό φωσφορικό άλας)	163.654	59.510	175,00%
31043000	Θειικό κάλιο (εκτός από αυτό που παρουσιάζεται είτε σε δισκία ή παρόμοια σχήματα, είτε σε συσκευασίες με μεικτό βάρος που δεν υπερβαίνει τα 10 kg)	159.264	3.480	4476,55%
31059080	Άλλα λιπάσματα ορυκτά ή χημικά που περιέχουν τα δύο λιπαντικά στοιχεία: άζωτο και φωσφόρο	110.545	84.902	30,20%
31021010	Ουρία, έστω και σε υδατικό διάλυμα, με περιεκτικότητα σε άζωτο > 45% κατά βάρος του άνυδρου προϊόντος	96.040	106.038	-9,43%
31055100	Λιπάσματα ορυκτά ή χημικά που περιέχουν νιτρικά και φωσφορικά άλατα	86.941	163.063	-46,68%
31010000	Λιπάσματα ζωϊκής ή φυτικής προέλευσης, έστω και αναμειγμένα μεταξύ τους ή χημικώς επεξεργασμένα	26.598	22.412	18,68%

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία

Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ

Ανταγωνισμός

Δομή αγοράς – Δίκτυα Διανομής

Στην ρουμανική αγορά δραστηριοποιούνται εμπορικά μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες όπως η Ιαπωνική Sumitomo, η Ιρλανδική Origin, η Γερμανική Belor, η Αυστριακή Kwizda Agro κ.α. Το γεγονός αυτό αναδεικνύει τις δυνατότητες ανάπτυξης που έχει ο ρουμανικός αγροτικός τομέας εν γένει και η αγορά χημικών λιπασμάτων και άλλων αγροεφοδίων. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις μεγαλύτερες, βάσει του κύκλου εργασιών 2017, εταιρείες εμπορίας λιπασμάτων στη Ρουμανία.

Πίνακας V : Μεγάλες εταιρείες πώλησης λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων στη Ρουμανία

RANKING BY TURNOVER	COMPANY NAME	TURNOVER 2017 (EUR)	PROFIT/LOSS 2017 (EUR)	NO. OF EMPLOYEES 2017	CONTACT
1	AZOMURES SA	316.834.836	1.212.407	1252	www.azomures.com
2	ALCEDO SRL	149.113.477	8.424.672	279	www.alcedo.ro
3	COMFERT SRL	122.851.399	4.811.765	239	www.comfert.ro
4	BELOR ROMANIA	112.605.868	2.837.238	13	www.belor.ro
5	SYNGENTA AGRO SRL	107.577.983	2.644.672	94	www.syngenta.ro
6	PLANTAGRO-COM SRL	94.077.208	3.860.267	140	www.plantagro.ro
7	AUTOCORA SRL	60.241.986	1.599.503	40	www.autocora.ro
8	BIOCHEM SRL	57.261.647	6.539.981	94	www.biochem.ro
9	AZOCHIM SRL	49.131.108	2.448.314	99	www.azochim.ro
10	AGRICOVER SA	55.134.401	1.154.519	650	www.agricover.ro
11	ADAMA AGRICULTURAL SOLUTIONS SRL	44.777.875	830.029	22	www.adama.com
12	CHEMARK ROM SRL	37.709.048	953.965	157	www.chemarkrom.ro
13	SUMMIT AGRO ROMANIA SRL	37.217.959	2.609.605	52	www.sumi-agro.ro
14	KWIZDA AGRO ROMANIA SRL	37.005.009	1.475.898	55	www.kwizda-agro.ro
15	TIMAC AGRO ROMANIA SRL	36.873.839	4.838.065	118	www.timacagro.ro
16	BIZ SOLUTIONS SRL	34.358.682	851.852	46	www.biz-solutions.ro
17	AGRICULTORUL SRL	33.951.682	1.123.512	45	www.agricultorulgroup.ro/ro-ro/
18	DUPONT ROMANIA SRL	31.413.276	2.565.646	17	www.corteva.ro
19	BRISE	31.350.193	-692.544	96	www.brisegroup.ro

	AGRICULTURA SA				
20	ARCHIM FERTIL SRL	27.817.678	966.282	37	www.archim-fertil.ro
21	FIRST GRAIN SRL	27.552.373	2.010.469	31	www.firstgrain.ro
22	POPASUL TREBES SRL	26.997.218	617.778	34	www.popasultrebes.ro
23	SOLAREX IMPEX SRL	26.713.989	6.456.788	118	www.solarex.ro
24	GLISSANDO SRL	26.222.760	541.159	133	www.glissando.ro
25	NATUREVO SRL	24.171.468	2.016.169	84	www.naturevo.ro
26	CHIMAGRI SRL	22.693.803	463.197	41	www.chimagri.wordpress.com
27	NUFARM ROMANIA SRL	22.641.498	72.919	18	www2.nufarm.com/ro

Πηγή: Kompass, Major Companies in Romania
Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ

Στο [Παράρτημα Ι](#) της έρευνας, υπάρχει συμπληρωματικός κατάλογος, με τα στοιχεία επικοινωνίας, εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην διανομή λιπασμάτων στην Ρουμανία, όπως προκύπτουν από τον επιχειρηματικό οδηγό EasyBusiness.

Θεσμικό Πλαίσιο

Η Ρουμανία ως χώρα μέλος της ΕΕ έχει υιοθετήσει τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό [2003/2003](#) σχετικά με τα λιπάσματα. Παράλληλα έχουν εκδοθεί και εφαρμόζονται οι ακόλουθες εθνικές πράξεις νομοθετικού περιεχομένου :

- Οδηγία 6/2004 που αφορά την έγκριση του κανονισμού οργάνωσης και λειτουργίας της Διυπουργικής Επιτροπής για την έγκριση λιπασμάτων προκειμένου να συμπεριληφθούν στον κατάλογο των επιτρεπόμενων λιπασμάτων για εμπορία και χρήση στην Ρουμανία, με τις τροποποιήσεις του (οδηγίες 94/1378/1071/2010 & 349/829/1291/2007)
- Νόμος 232/2010 σχετικά με το καθεστώς εισαγωγής δειγμάτων λιπασμάτων και λιπασμάτων.

Τα κείμενα στην ρουμανική γλώσσα είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της Εθνικής Αρχής Προστασίας Περιβάλλοντος : <http://www.anpm.ro/ingrasaminte>

Επισημαίνουμε ότι για τα λιπάσματα των δασμολογικών κωδικών (Σ.Ο.) 3101 00 00 - 3105 90 80, τα φυτοφάρμακα κωδικών 3808 91, 3808 92, 3808 93 και 3808 99 10 και τους σπόρους 0601, 0602, 0701 10 00, 0703 10 11, 0712 90 11, 0713 10 10, 0713 33 10, 1001 11 00, 1001 91, 1002 10 00, 1003 10 00, 1004 10 00, 1005 10, 1006 10 10, 1007 10, 1008 21 00, 1201 10 00, 1202 30 00, 1204 00 10, 1205 10 10,

1206 00 10, 1207 21 00, 1207 40 10, 1207 50 10, 1207 91 10, 1207 99 20, 1209, ο συντελεστής ΦΠΑ είναι 9% από 1.8.2016. Πρόσφατα κατατέθηκε στο ρουμανικό κοινοβούλιο σχέδιο νόμου που προβλέπει περαιτέρω μείωση του στο 5% για τα συγκεκριμένα προϊόντα. Ωστόσο μέχρι στιγμής δεν έχει ψηφισθεί.

Συμπεράσματα

Η μέση κατανάλωση λιπασμάτων ανά εκτάριο καλλιεργήσιμης γης βρίσκεται ακόμη σε χαμηλά επίπεδα σε σχέση με τον μέσο όρο της Ε.Ε., παρά την αξιόλογη αύξηση που έχει σημειώσει τα τελευταία χρόνια. Οι αποδόσεις άλλωστε ανά εκτάριο για την πλειοψηφία των καλλιεργειών δεν βρίσκονται στο βέλτιστο επίπεδο.

Προοπτικές για ελληνικές επιχειρήσεις υπάρχουν, παρά τον μεγάλο ανταγωνισμό από μεγάλες πολυεθνικές εταιρίες, καθώς η ζήτηση αυξάνεται σταθερά. Επιπλέον οι σύγχρονες τάσεις και η στρόφη προς τις βιολογικές καλλιέργειες θα οδηγήσουν και σε αύξηση της ζήτησης προηγμένων τεχνολογικά των βιολογικών λιπασμάτων.

Παράρτημα Ι: Κατάλογος εταιρειών διανομής λιπασμάτων στη Ρουμανία

Company Name	e-mail	Website
LINGEMANN BESCHAFFUNGSSYSTEME SRL	info@lingemann.ro	www.lingemann.ro
CIPCOS MAR COMPLEX SRL SRL	cipcosmar@gmail.com cipcosmar@artelecom.net	www.cipcosmar.ro
CHEMIROL AGRO SRL	office@chemirol-agro.ro	www.prodagro-bian.ro
COMPPIL SA	comppil irena@yahoo.com	www.comppil.ro
ADIDANA SRL	office@adidana.ro	www.adidana.ro
ROMTEXTIL SA	office@romtextil.com contabilotate@romtexti.com	www.romtextil.com
SUMMIT AGRO ROMANIA SRL	office@sumi-agro.ro	https://www.sumi-agro.ro/
GLISSANDO SRL	office@glissando.ro	www.glissando.ro
BIZ SOLUTIONS SRL	office@biz-solutions.ro	-
AZOCHIM SRL	azochim@gmail.com viorelazochim@yahoo.com	www.azochim.ro
ARCHIM FERTIL SRL	archimagroind@clicknet.ro	www.archimfertil.ro
CHEMTRANSFERT SRL	office@chemtransfert.ro	www.chemtransfert.ro
BRISE GROUP SRL	office@brisegrup.ro	www.brisegrup.ro
BAYER SRL	reception_romania@bayer.com	www.bayer.ro www.bayer.com
ALCEDO SRL	office@alcedold.ro	www.alcedold.ro
AGROMAS GRUP SRL	office@agromas.ro	www.agromas.ro
GRUP K.M.S. SRL	office@grupkms.ro	www.grupkms.ro
AGROVET SA	office@agrovet1.ro	www.agrovet1.ro
CHIMEXIM SA	office@chimexim.ro	www.chimexim.ro
PENTACHEM SRL	entachem@rdslink.ro	-
AGROSERVICE SA	contact@intercontab.ro	www.agroservicebv.ro
GVA MARCOM SRL	office@gvamarcom.ro	www.gvamarcom.ro
AGROCAPA COMERCIAL SRL	eugentz@hotmail.com	www.agrocapa-bucuresti.agra.ro
MONT ROSE SRL	office@montrose.ro	www.montrose.ro
NITROPOROS SRL	office@nitroporos.ro	www.nitroporos.ro
R.A.I.- 88 IMPEX SRL	office@rai88.ro	www.rai88.ro
PRIMOSAL SRL	office@primosal.ro	www.primosal.ro
S.C.A.P.A. VALEA MURESULUI SA	office@scapa.ro	www.scapa.ro
AGRITOP SRL	office@agritop.ro	www.agritop.ro
TEMAR TRADE SRL	temar@temartrade.ro acounting@solmar.ro	-

E.T.C. INTERMED SRL	etc_intermed@yahoo.com etc.birou@gmail.com	www.etc-intermed.cabanova.ro
BOREALIS L.A.T ROMANIA SRL	stefan.borsos@borealisgroup.com	www.borealis-lat.com
UNISEM SA	office@unisemromania.ro	www.unisemb.ro www.unisemromania.ro
RHODIA ROMANIA SRL	traian.ionescu@eu.rhodia.com	www.rhodia.com
CHEMICAL INDEPENDENT GROUP SA	office@cig.ro	-
AGROSEM IMPEX SRL	agrosem_natea@yahoo.com	www.agrosemimpex.ro
AGROPLANT SRL	agroplant_bucuresti@yahoo.com	www.agroplant.ro
BIOFARM SRL	agrofarm@gmail.com	www.agrofarm.ro
OMNIMPEX AGRO-INDUSTRIAL SRL	omnimpex@omnimpex.ro	www.omnimpex.ro
ELLISER AGRO SRL	office@elliser.ro	www.elliser.ro
PESTREMIR SRL	promo@pestre.ro	www.pestre.ro
ANTIMAR-SEMLEG-PROD SRL	ambrusmario@freemail.hu	-
AGROSEM SA	agrosemtm@yahoo.com	www.agrosem-sa.com
AGRO INTERNATIONAL SRL	office@agrointernational.ro	www.agrointernational.ro

Πηγή: EasyBusiness Kompass